

Naročnina

naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din. — Cena malim oglasom do 30 besed 15 Din, vsaka beseda več 1 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji. Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 29. maja 1938.

ŠTEV. 22.

Položaj našega gospodarstva

Leto se že nagiba do svojega viška in ne bo več dolgo, ko bomo prestopili prvo polovico. Meseci, ki so minuli, nam zadostujejo, da si lahko ustvarimo splošno sliko naše gospodarske situacije v tem letu. Na podlagi tega tudi lahko že približno računamo, ali nam bo to leto prineslo v celokupnem gospodarstvu zaželeni napredek ali pa baš nasprotno. Zaenkrat še lahko mirno gledamo v bodočnost. Gospodarski napredek, ki ga je bilo zaznamenovati v zadnjih letih, je dosegel zavidljivo višino leta 1937. Obči napredek našega gospodarstva je povzročila boljša prodaja in možnost prodaje vseh naših poljedelskih produktov. Poleg tega so tudi drugi naši izvozni artikli pridobili na cenah. Da je pa do vsega tega prišlo, je vzrok v silovitem oboroževanju, ki je zajelo vse narode sveta. Politika napetosti v svetu na eni strani, a na drugi pa naša dobra lanska letina spričo slabih žetev v drugih državah, ter naše veliko rudno bogastvo, so omogočili, da je naša država v gospodarsko političnem oziru, zavzela v zadnjem času eno najvažnejših mest med državami v Evropi. Ta okrepljeni porast gospodarsko-politične uloge naše države smo znali dobro izkoristiti, zahvaljujoč se veliki aktivnosti naše trgovinske politike. Povečan izvoz je poživil naše celokupno gospodarstvo, vsled česar se je naš splošni gospodarski položaj, napram prejšnjim letam, znatno izboljšal. Kljub temu pa z ozirom na vladajoče prilike v svetu, ne moremo biti z doseženim popolnoma zadovoljni. Kot glavno pasivno postavko, moramo v letošnjem gospodarskem delovanju označiti še vedno nezdrave razmere na našem kreditnem tržišču, a poleg tega še nerešeno notranje politično vprašanje, ki je na dnevnem redu že od postanka naše države.

Za popolno ozdravljenje našega gospodarskega življenja je predvsem potrebno, da posvečamo enako pažnjo vsem panogam našega gospodarstva. Posebne pozornosti smo dolžni našim denarnim zavodom, ki se že leta in leta nahajajo v težavi in katerih

stanje je zavrlo obseg poslovanja v drugih gospodarskih panogah, ki radi tega niso mogli doseči one stopnje, ki bi nas zadovoljila. Pri vsem tem pa se ne sme pozabiti, da so gospodarska vprašanja v najtesnejši zvezi z političnimi vprašanji in da se ta ne le medsebojno izpopolnjujejo, temveč tudi stapljajo. Radi tega je nujna rešitev najbolj perečih političnih vprašanj potrebna, ki so aktualna posebno danes, ko se govori o prelomu svetovne konjunktore, ker le tako bomo obdržali, kar smo si izbojevali in na podlagi tega dosegli še večje uspehe.

Izhodišče vsake državne politike, ki ima namen, da uredi svoje narodno gospodarstvo, so urejene državne finance. Brez urejenih državnih financ se ne more doseči ravnovesja v narodnem gospodarstvu. Gospodarska kriza zadnjih let je zapustila globoke rane v državnih financah. Manjši dohodki, a večji izdatki so bili vzrok, da so se državni proračuni zadnjih let zaključili z izgubami. Še le v zadnjih dveh letih se je doseglo ravnovesje in danes že lahko zaznamujemo popolno ozdravljenje državnih financ. Dosežen je bil znaten porast nacionalnih dohodkov, kar smo v vseh prejšnjih letih pogrešali.

V vsaki agrarni državi je poljedelstvo osnovna panoga gospodarskega življenja. Na njej sloni eksistenca ne le najštevilnejšega poljedelskega življa, temveč tudi vsega ostalega staleža. Radi tega je napredek vasi in vsestranski razvoj našega poljedelstva, življenjske važnosti našega celokupnega narodnega gospodarstva. Dobra žetev in ugodne cene agrarnih proizvodov, dajo polet vsem ostalim panogam gospodarstva. Nasprotno pa slaba žetev, nizke cene agrarnih proizvodov kakor tudi onemogočanje izvoza, zasekajo usodne rane v vse ostale panoge gospodarstva. Lanska žetev je bila v splošnem zadovoljiva, ter so bile cene vseh poljedelskih proizvodov v porastu. Četudi je lanskoletni prinos poedinih žitaric, razen koruze, bil manjši napram preteklih let, je porast cen skoro vseh poljedelskih produktov nadoknadil navidezno izgubo. Radi tega lahko rečemo, da je bilo leto

1937. v gospodarskem oziru, dobro leto. A to je za nas, ki smo agrarna država, največje važnosti. Če primerjamo stanje našega poljedelstva s stanjem prejšnjih let, ko so bile cene poljedelskih proizvodov na sramotno nizki stopnji, lahko rečemo za zadnji dve leti, ko je porastla cena in ko je bila dana možnost dobre prodaje, spričo izborne letine, da se je stanje našega kmeta znatno popravilo. Važnost te ugotovitve, bi bilo spričo gospodarskega ustroja naše zemlje odveč, da bi se posebej poudarilo.

Posebno poglavje v vsesplošnem gospodarskem napredku pa zavzame trgovina, kjer se v vseh panogah ne opazi enak napredek. Kar se tiče onega dela izvozne trgovine, ki ni bil prizadet z omejenim izvozom, je opaziti oživiljenje in napredek, dočim pa je pri onih, ki so se morali pokoriti monopolu, radi katerega je bil izvoz vezan le na proste devize, ni nastopilo znatno poboljšanje. Tako so bili n. pr. trgovci z žitaricami popolnoma izločeni, a poleg tega je bilo njih delo otežkočeno tudi radi davka na poslovni promet.

Tudi splošen položaj notranje trgovine se ni bistveno spremenil napram situaciji v lanskem letu. To je posebno značilno pri trgovini na drobno, ki je odvisna od kupne možnosti širokih slojev, med tem ko se je kupna moč meščanskega staleža, z ozirom na porast cen skoro vseh življenjskih potrebščin, znatno zmanjšala. Kupna moč našega kmeta pa kljub povečanju prodaje svojih produktov ni prišla leta 1937. do večje izrazitosti. V splošnem je kmet izpopolnjeval svoj živi in mrtvi inventar, ki ga vsa zadnja leta ni mogel obnavljati, ter si je predvsem nabavil mnogo orodja in strojev, med tem ko je ostal pri nabavi ostalih potrebščin, kakor prej skromen. Poleg tega pa delajo trgovini na drobno veliko konkurenco razne zadrage, ki prodajajo blago tudi nečlanom.

S tem bi bil podan bežen pregled stanja našega letošnjega gospodarjenja, ki že v svojih obrih kaže da bomo lahko koncem leta rekli: „Zaznamovali smo napredek napram prejšnjih let, zato smo zadovoljni“.

POLITIKA

Neki vodilni češkoslovaški list je napisal o Mali antanti sledeče: „Mnogo se govori o smrti Male antante, kar vzbuja domnevo, da bo še dolgo živa, četudi se o njej trdi, da je lokomotiva pod pritiskom pare, ki ne najde izhoda. S svojim sporazumom z Rusijo je Češkoslovaška zmanjšala pritisk od te strani, isto je storila Jugoslavija s svojim sporazumom z Italijo na Jadranu. Ker tudi Češkoslovaška in Rumunija nimata sporov z Italijo, je potem takem Mala antanta razbremenjena na vseh svojih frontah. Gre samo še za ureditev sosedskih odnosov s tretjo velesilo: Nemčijo.“

„V hrvatskih ženskih organizacijah morajo biti članice razporejene v vrstah, kakor vojaki v vojski. Vsak vojak in tudi vsaka Hrvatica mora poslušati svoje predpostavljene, ako stremiti za plodnim in složnim narodnim delom. Med hrvatskimi ženami mora vladati prav taka železna disciplina, kakor vlada med hrvatskimi možmi“. Iz govora nekega poslanca iz tabora dr. Mačka.

Jugoslovenski vojni minister general Marić je pretekle dni obiskal turško prestolnico Ankaro, kjer so ga sprejeli z največjimi častmi. Sestal se je z turškim vojnim ministrom ter načelnikom turškega generalnega štaba. Ogledal si je razne vojaške tovarne.

„So ljudje, ki ne vstopijo v nobeno stranko, to pa iz samega strahu pred odgovornostjo in pa iz strahu, da bi postali znani kot pristaši te ali one politične miselnosti. Ti ljudje sede istočasno kar na več stolih in se predstavljajo včasih kar v štirih in še več taborih kot simpatizerji in tihi pristaši. Ljudje take vrste so jalovi in najslabši člani človeške družbe“. Tako piše beograjska „Samouprava“.

Rumunski pooblaščen minister in vodja rumunske mladinske organizacije „Državna straža“ Sidorovici, je prejšnji teden prišel v goste k našemu ministru za telesno vzgojo dr. Miletiću. Ogledal si je razne ustanove, ki spadajo pod resor ministra za telesno vzgojo.

V Veliki Kikindi je imela združena opozicija zborovanje, na katero so prišli tudi nasprotniki, ki so delali medklice in ugovarjali govornikom. Radi tega se je razvil splošen pretep, ki ga je prekinilo orožništvo s tem, da je zborovalce razgnalo.

29. maja 1938 sokolska tombola v Murški Soboti. I. tombola „MOTORNO ROLO“ in še 19 tombol.

Predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviću je bilo te dni izročeno najvišje švedsko odlikovanje „Severna zvezda“, s katerim ga je odlikoval švedski kralj.

Trdovratno se vzdržujejo glasovi, da bo sešla Narodna skupščina k rednemu zasedanju še tekom tega meseca. O čem bodo poslanci razpravljali pa še ni znano.

Nedovoljen lov na divjačino in ribe se doslej ni kaznoval kot tatvina po kazenskem zakonu. Finančni zakon za 1938—1939. pa določa, da se bo odslej tudi nedovoljen lov kaznoval kot nečastna tatvina.

Na zadnji seji ministrskega sveta so med drugim razpravljali tudi o vprašanju zvišanje cen kruhu in nagle naraščanja pšeničnih cen. V zvezi s tem je razpravljali tudi o uvozu pšenice iz tujine in je bilo sklenjeno, da naj gospodarsko-finančni odbor ministrov takoj prouči to vprašanje in ministrskemu svetu predlaga, kako bi se naraščanje cen ustavilo.

Zagrebski listi niso zadovoljni z namero, da bi se premestil sedež protestantske cerkve iz Zagreba v Beograd, o čemer smo že pisali. V svojem pisanju zatrjujejo, da je tudi velik del protestantov proti temu in da dobiva škof dr. Popp številne dopise, ki zahtevajo naj ostane sedež v Zagrebu.

Francoski ministrski svet je sklenil, da se bodo v bodoče tudi domačini francoskih kolonij, pritegnili v službo v francoski armadi. Na ta način bo ustanovljena kolonialna armada, ki bo močna opora redni franc. armadi.

Med Francijo in Italijo so nenadoma zastala započela pogajanja za sklenitev prepotrebne sporazuma med obema državama. Sedaj se je ponudila Anglija, da posreduje med obema državama v svrhu nadaljevanja pogajanj.

Turčija je dobila v Angliji posojilo v iznosu od 10 milijonov funtov. Ta denar bo porabila za oboroževanje svoje armade, za zgraditev oboroževalne industrije ter za zboljšanje prometnih zvez ter vojnih in trgovskih luk.

Češkoslovaška vlada je dovolila svojim državljanom nemške narodnosti, da se lahko med seboj pozdravljajo s hitlerjevskim pozdravom.

Po uradnih poročilih ruskih ljudskih komisarjatov je bilo 1. 1937 iz Transkavkazije izgnanih v Sibirijo 49 tisoč ljudi, med njimi tretjina žensk.

Pri manifestacijah, ki so jih priredili bivši madžarski bojovníki v Budimpešti, je prišlo do spopadov, ki so jih izzvali madžarski narodni socialisti. Nastopiti je morala policija, da je napravila red. Mnogo ljudi je bilo aretiranih. Razgrajati bodo obtoženi zaradi razžaljenja madžarskega naroda in regenta Horthyja.

Tudi Švedska namerava slediti zgledu Švice in zahtevati od Društva narodov, da prizna strogo in neomejeno nevtralnost Švedske.

29. maj 1938

Že tički žvrgolijo,
se dan vesel budi,
Tombolo vsi slavijo
kjer motor se dobi.

Odmev velikega učiteljskega zborovanja

Še nikdar ni bilo v Murski Soboti tako velikega učiteljskega zborovanja kot 14. maja 1938. Saj so na zborovanje prihiteli člani učiteljskega združenja v prav velikem številu iz vseh krajev Štajerske in Prekmurja. Referati podani na zborovanju so imeli globok odmev v učiteljstvu pa tudi pri drugih osebah, ki so zborovanju prisostvovali. Komentarji so ugodni, le glede enega referata so mnenja ločena. Podan je bil pač v zavesti, da prikaže jasno sliko prekmurskega življenja, ki je pa naletel pri nekaterih v protislovje, o čemer so tudi Novine pisale. Taka naziranja so različna, vsem nemore nikdo ustreči.

Glede zborovanja povdarjamo še enkrat, da je bilo veličastno in zapustilo v prebivalcih Murske Sobotice nepozaben dober utis.

Govor

narodnega poslanca g. Benko Josipa na učiteljskem zborovanju v M. Soboti dne 14. maja 1938.

Spoštovani učiteljski zbor!

Prosim, dovolite mi, da Vas kot narodni poslanec v osrčju naše ožje domovine pristrčno pozdravim. V Vašem tako velikem in pomembnem strokovnem zborovanju na prekmurskih tleh, ne vidim le dokaz pristrčnosti in dobrega razumevanja, marveč tudi novo priložnost za poglobitev medsebojnih stikov, metod in enotnega duha, v Vašem prevzvišenem zvanju. Navdaja me trdno prepričanje, da bo to pomembno zborovanje imelo globok odmev tudi v širokih plasteh naroda v prostranem Prekmurju, kajti naš narod zna res ceniti delovanje učiteljstva.

Vsak vzgojitelj, učitelj, ki se zna prilagoditi našim razmeram, mehke-

mu srcu Prekmurca, uživa pri nas popolno zaupanje in tako spoštovanje, kot nikjer drugod. Mi smo ostanek nekdanjih panonskih Slovencev. — Malo nas je, — vendar, kljub vsem pretresljajem, poizkusom: ostali smo! Ostali smo, postali krepkejši pod okriljem iste matere Slovanske.

V Vaše roke, dragi vzgojitelji, izročamo našo mladino s polnim zaupanjem in v prepričanju, da jo boste vzgojili v duhu narodne zavesti, prežete z ljubeznijo do Kralja in domovine tako, da nam bo nekoč vsem v ponos in v čvrsto oporo ter obrambo naših narodnih in gospodarskih pravic.

Ob zaključku se Vam, dragi prosvetarji, globoko zahvaljujem, da ste v tako lepem številu pohiteli v našo metropolo, želim zborovanju popolen uspeh in bi bil prav vesel, ako bi odnesli iz naše sredine najboljše utise gostoljublja in bratske ljubezni!

Domačemu učiteljskemu društvu in Tebi dragi prijatelj Antauer, kot Prekmurcu in kot predsedniku društva, iskreno čestitam na organizaciji tako velikega in tako pomembnega zborovanja Tvojih tovarišic in tovarišev na naši prekmurski zemlji. Sicer moram vpričo vseh nas krepko povdariti, da so bila vsa Tvoja dosedanja prizadevanja, kljub britkostim, ki si jih doživel, vedno posrečena in kronana z polnim uspehom. To zmore doseči le značajan človek, ki se zaveda svoje dolžnosti in ki je tudi v dobi svojega življenja s praktičnim delom pokazal svojo sposobnost.

Vse za Kralja, vse za mladino, vse za domovino, živelo učiteljstvo!

Zopet velika poplava ob reki Muri

Niso še pozabljene poplave zemljišč na obeh straneh reke Mure v preteklem času, ki so napravile na poljih, travnikih, cestah in mostovih velikansko škodo in že se zopet ponavljajo. V soboto, dne 21. t. m. je začela reka Mura, vsled dežja in topljenja snega v gornjih štajerskih hribovih, hitro naraščati in je do nedelje narasla tako visoko, da ni bilo več mogoče z brodom prevažati čez Muro. Od apaške kotline navzdol je bilo vso zemljišče ob obali reke poplavljeno. Na Petanjcih je voda segala vse do zdravilišča Slatina Radenci. Od petanjskega broda navzdol se je pa usmerila po svoji prikladni poti čez polja in travnike v takem izobilju, da je v pondeljek prihrumela v Murske Črnce in dalje proti Bakovcem, Dokležovjem. Promet z temi vasmi je bil prekinjen.

Voda je odnašala s seboj vse, kar se ni trdno držalo. Mlini in žage, postavljeni ob obalah reke, so prestali hudo preizkušnjo in lastniki utrpeli mnogo škode. Poplavljena polja so uničena, trava na travnikih vsa blatna in neuporabna za seno. Škoda, katero bo mogoče pravilno oceniti šele po odteku vode, bo gotovo silno velika. Prebivalci ob Muri in oni, ki tam po-

sedujejo zemljišče, so res obžalovanja in vse podpore vredni. Kaj pomaga obžalovanje, ko jim rodovitno zemljo, kot je ob Muri, in njene prideleke tako pogostoma voda uničuje. In kdo je temu kriv? V veliki meri oblast, katera vse premalo skrbi za pravilno regulacijo reke Mure.

Ljudstvo je obupano, voda jim je uničila vse prideleke, razruvala ceste, odnesla mostove in propuste. Poleg tega bo po odteku vode, naplavljena snov, začela trohneti in razširjati zdravju škodljiv vonj, kar bo za povod, da se bo pojavila malarija še v večji meri kot je danes. Merodajni faktorji naj to upoštevajo in vendar enkrat začnejo z temeljito regulacijo Mure.

Zavrnjene tožbe.

O tem so pisale Novine v predzadnji številki in dodale v zadnjem odstavku tozadevnega članka prav zaničljivo besedilo. Radi bi dopisniku Novin marsikaj pripomnili, vendar sedaj nemoremo...

O plačilu napravljenih pritožb naj si dopisnik ne dela skrbi, nobena občinska blagajna ni s tem obremenjena.

Vsak, ki vloži pritožbo, jo vloži v zavesti, da bo zmagal in da je zato

Sodniki in osebje okrožnega sodišča so že imenovani

Pravosodno ministrstvo v Beogradu je izvršilo vso pripravo za organizacijo našega okrožnega sodišča in določila, da mora sodišče s 1. junijem t. l. začeti poslovati. Imenovani je tudi predsednik, sodniki in pisarniško osebje.

Za predsednika našega okrožnega sodišča je z kraljevim ukazom imenovan g. Dr. Žher Franc, bivši predsednik okrožnega sodišča v Mariboru. Za sodnike pri tem sodišču pa so imenovani: gg. Dr. Josip Tampak, Kramer Emil, oba bivša sodnika okrožnega sodišča v Mariboru, Metod Komotar, Stanko Moškon, sodnika okr. sodišča v M. Soboti, Viktor Prohinar, sodnik okrajnega sodišča v Novem mestu in Odo Planinšek, sodnik okr. sodišča v Kozjem.

Za sodnijske pripravnike so z dekretom pravosodnega ministra pri našem okrožnem sodišču imenovani sledeči diplomirani pravniki: gg. Danilo Dobčnik iz Maribora, Karlo Tassati iz Ljubljane, Dr. Drago Tribnik iz Maribora in Hubert Repovš iz Ljubljane.

Za kanclista 10. skupine sta imenovana k temu sodišču g. Ljubo Ferenc iz St. Lenarta in Anton Videčnik dosedaj pri okrožnem sodišču v Mariboru, Josip Kocijan, pisarniški predstojnik 9. skup. iz Maribora, Matija Šemen kanclist 10. skup. iz Marenberga in Janez Abadič, kanclist 10. skup. iz Radovljice. Potrebno število služiteljev in dnevničarjev bo pa imenovalo apelacijsko sodišče v Ljubljani.

Poleg okrožnega sodišča se je pri nas ustanovilo tudi državno tožilstvo, ki bo s 1. junijem začelo poslovati. Za državnega tožilca je imenovan s kraljevim ukazom g. Dr. Albin Juhart, namestnik državnega tožilca iz Maribora, za namestnika pa g. Ivan Groznik, namestnik državnega tožilca v Novem mestu. Pisarniško osebje bo k državnemu tožilstvu dodelilo predsedništvo apelacijskega sodišča v Ljubljani.

Ko to objavljamo z veseljem kličemo vsem k našemu okrožnemu sodišču imenovanim gospodam, dobrodošli! z iskreno željo, da bi se pri nas počutili srečni in s svojim delovanjem, tudi izven sodišča, povzdignili ugled in napredek naše pokrajine.

Prebivalcem, zlasti onim v Murski Soboti, pa toplo priporočamo, da nudijo novo imenovanemu osebju našega okrožnega sodišča, v pogledu privatnega življenja in potreb, radevolje vsestransko pomoč. Povsod izkažite jim naklonjenost in ustrežnost tako, da se bodo med nami počutili kot bratje z brati. Sloves našega gostoljubja in mehkosti si moramo obvarovati tudi v tem slučaju, zato je potrebno, da jih sprejmemo z našo prirojeno vljudnostjo kar najpristrčneje.

upravičen. Tožbo pa mora nekdo zgubiti, le g. advokati jo nikdar ne zgube. S tem, da so bile tožbe zavrjene, ni zbrisana potreba za katero so bile vložene, ampak še obstoja in bo obstajala toliko časa, dokler se jo ne zbrše.

Najboljše je, če gremo hladnokrvno mimo vsega — saj je samo Negdo več. Vse mineva, narod bo pa ostal in bo nekoč gotovo obudil spomin na tiste čase, ko je živel v zadovoljstvu in na tiste osebe, ki so mu zadovoljstvo kratile.

Pogovor dveh prijateljev

(Janoš sobočanec, Števan goričanec).

V soboto sta se srečala na Glavnem trgu v M. Soboti. Števan je tedaj z vozom šel na Štajer po vino in obijubil Janošu, da mu bo novosti povedal, ko se vrne. Med tem časom je bil promet čez reko Muro, vsled poplave, prekinjen. Števan je ostal na Štajerju, radičesar je moral pogovor za ta teden izostati.

Sestanek naših požarnikov,

se je vršil v petek, dne 20. t. m. v posebni sobi restavracije g. Bac Ludvika v M. Soboti. Udeležilo se ga je 36 članov med katerimi so bili vsi člani uprave in predsednik občine g. Hartner Ferdinand. Predsednik g. Benko Josip je uvodoma pozdravil navzoče in se spomnil umrlega tovariša Šarotar Pavla. V precej ostrih besedah je priporočal članstvu naj se vselej polnoštevilno udeležuje vaj in raznih nastopov posebno pa tedaj, ko je potrebno odhiteti na požarišča. Iz govora se posnema, da želi predsednik ustvariti elitno gasilsko četo, ki naj bi bila v vzgled vsem podeželskim, kar bi bilo tudi pravilno.

Ob tej priliki je predsednik z lepim nagovorom pripel tovarišem Sečko Jožefu, Števančec Viktorju in Števančec Jožefu zaslužena odličja in jim na odlikovanju čestital.

Poveljnik g. Bac Ludvik je podal svojo poročilo in pozval gasilce naj se vselej polnoštevilno udeležijo vaj, ker bo le tedaj mogoče četo izvežbati v podrobnosti, nakar se je na predlog predsednika sklenilo v bodočih dveh mesecih vežbati vsako nedeljo od 6. do 7. ure.

Predsednik občine g. Hartner je povedal, da bo v kratkem dospel škroplilni avto, ki je bil nabavljen z prostovoljnimi prispevki naših občanov in se je ob tej priliki zahvalil vsem onim, ki so prostovoljno prispevali v fond za nabavo škroplilnega avtomobila. V zvezi s tem bo občina nastavila enega šoferja radi česar predlaga g. Hartner, naj bi se gasilski avto predelal za reševalnega, katerega bi lahko uporabljali za prevoz gasilcev na požarišča. Nameščeni šofer, ki bo imel stanovanje v gasilskem domu, bo vozil, v slučaju potrebe z reševalnim avtom. Na ta način bi se tudi pri nas uvedla že davno potrebna reševalna služba. Stroške za preureditev gasilskega avtomobila, bo krila deloma občina in deloma Rdeči križ.

Stvarni predlog g. Hartnerja je bil soglasno sprejet z pripombo, da naj občina v lastnem delokrogu podvzame vse potrebno, da se gasilski avto čimprej preuredi.

Na to je tajnik g. Čeh prečital razne okrožnice dospelje od župne uprave in pozval članstvo, da se teh navodil točno drži. Kapelnik g. Lah Rudi je poročal, da je godbeni odsek reorganiziral v taki meri, da bo godba v bodoče dobro uspevala in da bo sposobna nastopiti pri vseh prireditvah, kar se je z odobravanjem vzelo naznanje. Ko so bili nekateri člani radi starosti in onemoglosti, prevedeni v rezervo, je predsednik g. Benko, pozivajoč članstvo k vnetemu sodelovanju, dobro uspel sestanek, zaključil.

Bodimo veseli, da smo dobili okrožno sodišče

Za pridobitev velevažnih ustanov, je vselej potrebno mnogo truda in skrbi. Tako je bilo s pridobitvijo okrožnega sodišča v Murski Soboti. Za to pomembno ustanovo sta se že pred 10 leti tedanja narodna poslanca gg. Kleki Jožef in Jerič Ivan prav vneto potegovala. Do uresničenja je pa prišlo šele letos in sicer glede sedeža v M. Soboti le vsled intenzivnega delovanja sedanega nar. poslancag. Benko Josipa.

Gotovo časopisje je obelodanilo potek razprave za pridobitev okr. sod. s sedežem v Murski Soboti. Dasiravno je precej ostro ožigosalo ono strujo, ki je hotela naše okr. sod. okrniti, ni podalo jasno sliko o stvarnem poteku prizadevanj in posredovanj gotovih činiteljev, kar nam je dalo povod, da smo v našem listu štev. 20. t. l. napisali članek „Borba za okrožno sodišče“. V tem članku smo natančno orisali potek razprave in zakulisnih borb s povdankom, kdo ima glavne zasluge za to velepomembno pridobitev.

Nadaljna polemika o tem ni potrebna, ker ne bi bila naši skupnosti v čast, niti v korist. Bodimo veseli, da smo dobili okrožno sodišče, od katerega bo imel ves prekmurski narod in oni iz ljutomerskega in gornjeradgonskega sodnega okraja, posebno pa prebivalstvo Murske Sobotne, velike koristi. Stem smo tudi dvignili ugled in pomembnost naše pokrajine, o čemer si je lahko vsakdo na jasnem. Posebno v sličnih primerih nas nesme ločiti nobeno naziranje, stan ali poklic, delovati moramo složno za dobiti vsega prebivalstva. Povedati je potrebno resnico, omalovaževati zasluženih činiteljev ni na mestu. Ker smo dosegli naš namen, pozabimo na vse topogledne neprilike, kajti okrožno sodišče bo nam vsem v korist.

Velika poplava ozemlja na obeh straneh Mure

Dodatno k našemu današnjemu poročilu

Pred zaključkom našega lista si je urednik ogledal poplavljenno ozemlje ob reki Muri in ugotovil: v Dokležovju je 60 hiš deloma pod vodo in 5 se jih je vsled pritiska vode, porušilo. Voda sega vse do polovice vasi in je tako visoka, da se glavni most čez reko ne vidi. Človeških žrtev ni, utonilo je pa nekaj svinj. V Bakovcih, Satahovcih, Murskih Črncih, Gradišču, Tropovcih, Tišini in Petanjcih je bilo deloma polovico vasi poplavljenih. Tako tudi v Murskih Petrovcih in Sodiščinih. Številna poslopja, posebno ona, ki so sezidana iz prsti, se bodo porušila. Prebivalstvo je reševalo domačo živino, opremo in drugo imetje deloma z čolni. Vsa polja od naštetih vasi proti Muri so popolnoma poplavljeni. Rastline na poljih in travnikih so uničene. V torek popoldne je začela voda padati. Nosi seboj vsevrstne predmete. V Dokležovju so celo opazili v umazanih valovih par poginjenih krav vpreženih v voz. Ljudstvo je obupano in potrebno pomoči. Šele ko bo voda odtekla bo mogoče videti uničevalno delo poplave. Prosimo oblast, da komisijonelno pregleda in oceni vso škodo ter podvzame čimprej potrebne ukrepe v svrhu olajšanja bede prizadetega ljudstva.

Odprl

sem gramoznico na Bakovski cesti pri križu v MURSKI SOBOTI ter prodajam betonski šoder za podo in presejanje, kizleka (prizli) ter pesek, vse po najnižji dnevni ceni. Naročnino sprejema ŠIFTAR DRAGUTIN, Murska Sobotica, Benkova ul. 14. 2

Najnovejši modeli

ZÜNDAPP, VICTORIA, ARDIE

stalno na zalogi. Niske cene, ugodni plačilni pogoji.

Samo pri tt.

ŠTIVAN ERNEST

motorna vozila, kolesa, šivalni in pisalni stroji, radio aparati i. t. d.

Hudi nalivi, poplava...

Po krasnih spomladanskih dnevih (še sv. Zofja ni držala besede), so v soboto in v nedeljo nastopile hude nevihte in povzročile, da je Mura na nekaterih krajih prestopila bregove, kar se je posebno opazilo pri Dokležovju.

Tudi sokolska tombola v M. Soboti je morala biti iz istega vzroka preložena.

Tombola, na kateri je glavni dobitnik novo motorno kolo, štirje bicikli, vreča moke, budilka, likalnik in še nad 500 drugih krasnih praktičnih dobikov, bo v nedeljo dne 29. majnika 1938 ob pol 3. uri popoldne pri sokolskem domu v Murski Soboti.

Odgovor Novinam

Na članek „Naj se odkrito pove“ odgovarjamo sledeče:

V letu 1928 je bil sprejet zakon o sodiščih. Zakaj ni bilo mogoče tedaj organizirati v zakonu predvidena okrožna in okrajna sodišča in zakaj je bilo potrebno v tekočem letu ponovno obravnavati in sprejeti tozadevni zakon, bomo obrazložili takoj, ko se vrne narodni poslanec g. Benko Josip iz Beograda.

O ministerski seji, na kateri se je razpravljalo o sedežu sodišč, nemoremo debatirati. Neki gospodje po svojem prepričanju, so bili za sedež v Ljutomeru, drugi za Mursko Sobotico. Mi smo lahko zadovoljni, da je bil sprejet predlog za sedež v Murski Soboti in dostavljen narodni skupščini v razpravo.

Tudi ono osebo iz naše sredine, ki je na nekem sestanku glasoval ali morda molče se strinjal za sedež okr. sod. v Ljutomeru, nemoremo imenovati in jo na ta način predstaviti javnosti. Vodja današnjih razmer pri nas je g. Bajlec, ki je tudi ožji sodelavec Novin in prosimo g. urednika naj blagovoli vprašati g. Bajleca, kdo je bila ta oseba. Poleg tega svetujemo g. uredniku, naj se v tej zadevi tudi informira pri poslancu g. Dr. Klaru, kateremu je bilo pri srcu, naj bi se sedež okr. sod. določil v Murski Soboti in s tem povzdignilo ugled in napredek Prekmurja.

Povdarjamo še enkrat, da imata za svoječasno pridobitev okrožnega sod. v Murski Soboti, glavne zasluge gg. Kleki Josip in Jerič Ivan in je le škoda, da se ni to že tedaj uresničilo.

Članek „Naj se odkrito pove“, je v resnici kavalirsko napisan. Toda iz vsebine sklepamo, da ni g. urednik Novin v podrobnosti poučen o poteku obravnave za določitev sedeža okrožnega sod. v M. Soboti. Mi bi mu radevolje vse prav podrobno napisali, toda nemoremo. Pač pa je poslanec g. Benko Josip pripravljen osebno vsaki čas podati o tem podrobno pojasnilo.

Oglašajte

v „Murski Krajini“!

— **Otvoritev vrta** restavracije g. Benko Josipa v Murski Soboti se vrši 29. maja 1938 ob 4. uri popoldne. Ob tej priliki bo prvič nastopila Jazz godba Baranja, ki bo nudila udeležencem prijetno zabavo.

„Vučiteljsko zborovanje v Soboti“

Pod tem naslovom so priobčile „Novine“ v štev. 22. članek, v katerem stoji med drugim: „Lendava in okolica večinoma ni bila zastopana na tom spravišču. Tak pravijo, da neso nikaj zgubili s tem, nego pridobili“ itd. Članek nadalje kritizira referat g. Gumilarja. Na ta članek nam je čast odgovoriti nastopno:

Zborovanje smo sklicali z namenom, da prikažemo naše šolstvo in Prekmurje nepristransko, z različnih vidikov, naše stanovske prilike in razmere, v katerih živimo in da navežemo stike s kolegi iz obmejnih srezov.

Udeležencev nismo šteli po srezih, vendar ugotavljamo, da je bilo zastopano tudi lendavsko društvo z lepim številom kolegov. Zagotavljamo pa one, ki se niso iz kakršnihkoli vzrokov udeležili, da smo in ostanemo najboljši tovariši! Radi bi pa vedeli, je li res mogoče, da je kdo pridobil s tem, ker se poklonitve legionarjem, manifestacijskega zborovanja in razstave prekmurskega tiska ni udeležil? Takega učitelja ni! Nacionalni moment ter razvoj in stanje prekmurske literature so tako važni in zanimivi činitelji, da morajo zanimati še tako ozkosrčnega človeka!

Kar se tiče referata g. Gumilarja pa vemo, da je podal predavatelj psihološkega Prekmurca iz svojega gledanja in opazovanja; 100% točne slike o duševnosti neke narodne skupine podati pa ne zmore nihče. Povedali smo to radi tega, ker je g. Gumilar v začetku svojega referata isto sam poudarjal. Dodamo pa še to, da so mnenja po vsakem predavanju različna. Za predavanje, s katerim je hotel predavatelj razčistiti nepravilne predsodke in krivične sodbe o našem ljudstvu in ga kot enakovrednega vključiti v slovensko narodno skupnost in državno celoto, je žel splošno odobravanje in polno priznanje.

Sijajno uspešno zborovanje pa nas kljub kritiki niso veseli in iz srca želimo vsakomur tak lep uspeh! Bilo nas je res nad 800, ki smo pokazali javnosti našo preiskušeno stanovsko slogo. **Odbor JUU sreskega društva v Murski Soboti.**

29. maja t. l. ob 4. uri pop. bo **OTVORITEV VRTA** restavracije g. BENKA v Murski Soboti. Igra Jazz godba Baranja.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **OTVORITEV VRTA**, DNE 12. JUNIJA 1938 v **GOSTILNI TURK MURSKA SOBOTA**.

— Občni zbor Tujskoprometnega in olupševalnega društva v M. Soboti se bo vršil dne 28. maja 1938 ob 20. uri v gostilni Bac. Vljudno vabljeni člani in nečlani.

— **Razglednice in vse druge turistično propagadne publikacije** je po nalogu kr. banske uprave pred oddajo v tisk predložiti potom Tujskoprometne zveze v predhodno odobritev.

— **Izpitni v juniju 1938. l. na drž. realni gimnaziji v Murški Soboti:** 1. junija: sprejemni izpiti privatnih učencev ob 10. uri; 2. junija: privatni izpiti čez I. razred ob 7. uri; 6. junija: privatni izpiti čez II. razred ob 7. uri; 9. junija: privatni izpiti čez III. razred ob 7. uri; 11. junija: privatni izpiti čez IV. razred ob 7. uri; 24. junija: privatni izpiti čez V. razred ob 7. uri; 10. junija: popravni izpiti rednih učencev četrtega razreda ob 11. uri; 17. junija: nižji tečajni izpit za redne in privatne učence ob 7³⁰. uri; 27. in 30. junija: sprejemni izpiti rednih učencev za š. l. 1938/39 dop. Privatni učenci, ki še niso plačali vseh predpisanih taks, morajo to storiti najpozneje do 30. maja. Višina taks za privatne izpite je razglašena na gimnazijski oglasni deski. Prošnje za sprejemne izpite, kolkovane s kolkom za 10 din, je treba oddati od 20. do 23. junija. Prošnjam je priložiti rojstni list in izpričevalo o dovršeni ljudski šoli („knjižice“ ne zadostujejo).

— **Trgovci, prodajalci razglednic** iz sreza M. Sobota naj čimprej sporočijo **Tujskoprometnemu društvu v M. Soboti** koliko razglednic in iz katerih krajev, odnosno katerih objektov bi naročili. Razglednice bo založilo društvo in jih oddajalo po nabavni ceni.

— **Lepota Prekmurja. Tujskoprometno in olupševalno društvo v Murški Soboti** razpisuje 7 nagrad za najboljše fotografske posnetke iz Prekmurja. V poštev pridejo slike splošnega pokrajinskega značaja, zgodovinske znamenitosti, tujskoprometne točke, narodne noše, posnetki z veselja, sejmov itd. Nagrade so: prva 300 Din, druga 200 Din in 5 nagrad po 100 Din. Dobro ocenjene, a nenagrajene slike odkupi društvo po 50 Din. Pozitive poljubne velikosti je treba predložiti društvu najkasneje do 1. oktobra 1938. Odkupljeni, oziroma nagrajeni negativni postanejo last društva.

DOPISI:

— **Poroka.** Pri Sv. Jurju sta se 27. t. m. poročila g. Mencinger Alojz, sin uglednega posestnika iz Večeslavcih z gospodično Hajdinjak Marijo, hčerko posestnika in pismonoše v Rogaševcih. Mlademu paru želimo v zakonskem življenju mnogo sreče.

— **Dol. Lendava.** Kaj smo 15-ga slišali v Lendavi na koncertu mladinskega pevskega zbora iz Kobilja nismo pričakovali. Nismo verjeli, da naše vasi imajo tako številčno jake in glasovno bogate mladinske zборе.

STAVBENIKI IN HIŠNI GOSPODARJI.

P
O
Z
O
R

Naznanjamo, da imamo na zalogi razne vrste sredstva za izoliranje in sicer:

PROLASAN malterski dodatek,
FINALIT za hitro vezivanje,
INJUGOL pasta za zaptivanje,
EXGERMOL za premazanje.

Ta sredstva se lahko uporabljajo pri zidanju novih hiš, in pri izoliranju mokrih sten. Dobivajo se po originalnih tvorničkih cenah. Prospekti in navodila na razpolago pri tv.

EUGEN in ARNOLD HEIMER
trgovina s stavbenim materialom in železino
MURSKA SOBOTA.

P
O
Z
O
R

Zbor je nastopil s sporedom, katerega so prisotni poslušali z iskrenim zanimanjem in katerega so navdušeno pozdravili. Pesmi je moral zbor tudi ponavljati, kar mu je bila najlepša nagrada za lepo izvajanje, kakor glazbeno, tako tudi čustveno. V ostalem bo zbor sigurno obiskal še druge kraje, ki se bodo tudi imeli prilike naslajevati ob njegovem muzičkem in tonskem predavanju.

— **Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru** je priredilo v nedeljo dne 8. maja 1938 spomladanske konjske dirke in to galopske in kasaške. Dirke je motil le dež, a narod je vztrajal, med temi mnogo gostov iz Ljubljane, Zagreba, Beograda, Maribora, Varaždina, Čakovca itd. Takoj po dežju so se dirke nadaljevale na razmočenih tleh po določenem sporedu. G. bana je zastopal domači sreski načelnik g. Dr. Farčnik iz Ljutomera, centralo jug. kasaškega društva pa g. König iz Celja.

POŠTA:

Podpisani delavci v Nemčiji pozdravljajo svoje roditelje, žene, otroke, prijatelje in znance doma in v tujini ter jim želijo mnogo zabave za binkošne praznike ter mnogo sreče in zadovoljstva. V Nemčiji se počutijo dobro. Ponedeljek Ludvik iz Lucove, Horvat Avgust iz Lipovec, Banfi Ludvik iz Veščice, Čerpnjak Avgust iz Lipovec in Lina Koltaj iz Ivanovec.

Narodni poslanec g. Benko Josip in urednik lista se Vam za pozdrave zahvaljujeta. C. g. Camplin Jan, izseljeniški duhovnik v Franciji. Na prošnjo župnika č. g. Kleki Josipa, Vam bomo od danes naprej dostavljali naš list gratis.

Dopisa Jugoslovensko-češkoslovaška liga in zborovanje Ciril Metodove družbe objavimo v bodoče.

Sprejme se takoj več dobrih izučeni

živilj za moško perilo
v Novosadsko tovarno perila.

Naslov **JUGOSLAVIJE** Novisad Sremska u. 11

Iz delovanja Zdržbe trgovcev
v Murški Soboti.

Odprava tovarnih pošilk.

Združenje trgovcev je naprošeno s strani tukajšnje železniške uprave, naj članstvo opozori na spremenjen vozni red tovarnega vlaka, ki od 15. maja t. l. dalje odhaja iz M. Sobote ob 6³⁸. Da ne trpi redna odprava tovarnih pošilk, se članstvu priporoča, naj pošiljke dostavijo na postajo najkasneje do 5. ure popoldne. Tako dostavljene pošiljke pridejo zjutraj drugega dne še pravočasno k odpravi tovarnega vlaka. Vsaka kasnejša dostava trpi za-

mudo in eventuelno še kakšno ležarino, zato pozivamo članstvo naj bodo v tem pogledu točni.

ZAPISNIK

XVII. redne glavne skupščine Združenja trgovcev za srez Murska Sobota v Murški Soboti z dne 30. aprila 1938.

Udeležba članstva:

Šadl Franc Cankova, Šafran Ivan Stanjovci, Šantavec Jožef Pečarovci, Šbüll Anton Nuskova, Šiftar Amalija Strukovci, Škafar Štefan Rakičan, Škerlak Viljem Moščanci, Škraban Janez Puconci, Šlebič Mihael G. Petrovci, Schnurer Josip Cankova, Schöntag Adolf M. Sobota, Schöntag Roza M. Sobota, Schöntag Salamon M. Sobota, Šparaš Karol Bodonci, Špitzer Izidor Bakovci, Štern Ema Puconci, Štivan Franc Bodonci, Štivan Terezija Gederovci, Štoff Andrej Ocinje, Štoff Josip Ocinje, Schwarz Roza Šalovci.

Taljan Marjeta Selo, Temlin Janez Puževci, Temlin Ludvik Mala Kaniža, Titan Janez Černelavci, Trautman Aleksander M. Sobota, Trautman Bernard M. Sobota, Trautman Hinko M. Sobota, Trautman Neti M. Sobota, Trokšar Ludvik Predanovci;

Varga Koloman Prosenjakovci, Weiss Sigmund M. Sobota, Vinčec Ignac Adrijanci, Vljaj Štefan Šalamenci, Vogler Ivan Petanjci, Vogrinčič Alojz Gerlinci, Vrečič Mihael Vančavas, Vučina Franc M. Sobota, Vučina Kristina M. Sobota, Vukan Geza M. Sobota, Vukan Franc Rakičan, Vukan Jožef Rakičan;

Zakoč Ludvik Kuštanovci, Zelko Josip Pečarovci, Zelko Štefan Pečarovci; Žalig Ivan Rakičan, Žečirovič Ali M. Sobota, Žibrik Ludvik Polana, Žilavec Aleksander Andrejci, Žilavec Janoš Noršinci, Žokš Ludvik Pečarovci.

Izostanek od udeležbe na skupščini so pravočasno opravičili:

Baranja Ivan Černelavci, Barbarič Štefan Polana, Bunderla Štefan Dolič, Bagola Štefan Domanjšovci, Banko Josip Šalamenci, Dr. Julij Böhl M. Sobota, Čontala Jožef Dol. Slaveči, Časar Oton Markovci, Čahuk Ljudevit Križevci, Fujs Aleksander Bodonci, Gyergyek Ivan Poznanovci, Geder Leopold Sotina, Gomboc Jožef Fikšinci, Horvat Roza Stanjovci, Hari Karol Križevci, Hüll Ludvik G. Lendava, Huber Franc Cankova, Hüll Viljem G. Lendava, Huber Franc G. Slaveči, Horvat Franc Pečarovci, Jakoša Domanjšovci.

Prodajam novo izdelan rušt, 17 m. dolg, roženice 6 m., late 4 m. $\frac{3}{4}$ in 7 kosov železnih traverz št. 18, 580 m. dolge. KOLMANKO FRANC, posestnik Korovci štev. 23.

Jabolčnica. Tudi letos se dobi **garantirano čista prvovrstna jabolčnica** od 50 litrov naprej pri Veleposestvu HARTNER v Gornji Lendavi.

Za vse izolacije proti vodi, vlagi in za hitro vezavo cementa

BETONIT

Za vlago nepropustni notranji in zunanji omet

Izolator

BETONIT,
kem. izd. Maribor
(Zahtevajte navodila.)

Zaloga **MURSKA SOBOTA,**
Aleksandrova c. 19. (pri Fafliku)

Posl. št. I 1287/37

Dražbeni oklic

Dne 22. junija 1938 ob 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, njiv, gozdov itd.

Zemljiška knjiga: Murški Črnci $\frac{2}{12}$ vl. št. 17, 56, 75, 90, 100, 106, 115, $\frac{30}{144}$ vl. št. 48, $\frac{18}{72}$ vl. št. 105, $\frac{2}{9}$ vl. št. 107, 116, $\frac{4}{18}$ vl. št. 118.

Cenilna vrednost: 10.026 Din 11 p.

Vrednost pritliklin: 3590 Din.

Najmanjši ponudek: 6684 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti
odd. IV., dne 3. maja 1938.

Posl. št. I 687/37

Dražbeni oklic

Dne 14. septembra 1938 ob $\frac{1}{2}$ 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: njiv, travnikov, vinograda, gozda.

Zemljiška knjiga: Križevci $\frac{1}{2}$ vl. št. 633, $\frac{1}{3}$ vl. št. 307 in $\frac{1}{4}$ vl. št. 362 ter 392.

Cenilna vrednost: 6805 Din 75 p.

Najmanjši ponudek: 4537 Din 50 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti,
odd. IV., dne 12. maja 1938.

Posl. št. I. 657/38

Dražbeni oklic

Dne 14. septembra 1938 ob $\frac{1}{2}$ 10. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, stavbišča, pašnikov, gozdov, njiv travnikov itd.

Zemljiška knjiga: Nuskova $\frac{104}{1024}$ vl. št. 92, $\frac{26}{46}$ vl. št. 96, 171, $\frac{1}{2}$ vl. št. 328, zemljiška knjiga Serdica $\frac{26}{64}$ vl. št. 204 in 456.

Cenilna vrednost: 47.240 Din 11 p.

Vrednost pritliklin 6689 Din 02 p.

Najmanjši ponudek: 35.952 Din 74 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti
odd. IV., dne 12. maja 1938.